

MİLLET BAHÇELERİNDE REKREASYON DENEYİMİ: MUŞ-KOCAELİ ÖRNEĞİ

Esra Erşahin^{*1}, Ramazan Pars Şahbaz²

Öz

Bu çalışmanın amacı, Muş ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini incelemektir. Araştırma, Muş Millet Bahçesi ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini değerlendirerek, bu alanların kullanıcı gözündeki algısını ortaya koymayı hedeflemektedir. Ayrıca araştırmada “Muş ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihleri nelerdir? Sorusuna yanıt aranmaktadır. Araştırmaya Kocaeli’nden 198, Muş’tan 198 olmak üzere toplamda 396 kişi katılmıştır. Veriler kişisel bilgi formu ve Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği ile toplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği puan ortalamaları her iki ilde de yüksektir. Cinsiyet ve medeni durum değişkenleri ile bazı alt boyutlar arasında anlamlı farklar bulunamamıştır, ancak kalabalıktan uzaklaşma, stresten kaçış ve aile ile zaman geçirme alt boyutlarında cinsiyetle, kalabalıktan uzaklaşma alt boyutunda yaş ile ilgili anlamlı farklar tespit edilmiştir. Buna ek olarak, meslek grupları arasında fitness, fiziksel dinlenme, yalnızlık, kalabalıktan uzaklaşma ve fiziksel stresten kaçış alt boyutlarında anlamlı farklar gözlenmiştir. Eğitim seviyesi ile ölçek ve alt boyutları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon Deneyim ve Tercihleri, Millet Bahçesi, Kocaeli, Muş

Geliş Tarihi:

02.02.2025

Revizyon Tarihi:

11.03.2025

Kabul Tarihi:

25.03.2025

Yayın Tarihi:

30.06.2025

DOI Numarası:

10.71340/sinopeta
d.1631603

*Sorumlu yazar:

Esra Erşahin

Recreation Experience in National Gardens: The Mus-Kocaeli Example

Abstract

This study aims to examine the recreation experience preferences of individuals visiting people’s gardens in Mus and Kocaeli. The research evaluates the recreation experience preferences of visitors to the Muş People’s Garden and the people’s gardens in Kocaeli, aiming to reveal the perception of these areas from the users’ perspective. The study seeks to answer the question, “What are the recreation experience preferences of individuals visiting the people’s gardens in Mus and Kocaeli?” A total of 396 participants, with 198 from Kocaeli and 198 from Mus, were included in the study. Data were collected using a personal information form and the Recreation Experience Preference Scale. The analysis results indicate that the average scores on the Recreation Experience Preference Scale are high in both cities. There were no significant differences between the gender and marital status variables and some sub- dimensions. However, significant differences were found in the sub-dimensions of getting away from crowds, escaping physical stress, and spending time with family with gender, and in the getting away from crowds sub-dimension with age. In addition, significant differences were observed among occupational groups in the sub- dimensions of physical fitness, physical relaxation, solitude, getting away from crowds, and escaping physical stress. No significant differences were found between the educational level and the overall scale or its sub-dimensions.

Keywords: Recreation Experience and Preferences, People’s Garden, Kocaeli, Mus

Received Date:

02.02.2025

Revision Date:

11.03.2025

Accepted Date:

25.03.2025

Published Date:

30.06.2025

DOI Number:

10.71340/sinopeta
d.1631603

*Corresponding

Author: Esra
Erşahin

¹ Arş. Gör., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü, esraersahin@subu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0495-1757

² Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rehberlik Bölümü, pars.sahbaz@hbu.edu.tr, ORCID:0000-0002-7946-6625

Önerilen atf:

Erşahin, E. & Şahbaz, R. P. (2025). Millet Bahçelerinde Rekreasyon Deneyimi: Muş-Kocaeli Örneği, *Sinop-e: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 83-104. Doi: 10.71340/sinopetad.1631603.

1. GİRİŞ

Günümüzde hızlı kentleşme ve artan nüfus, şehirleri giderek daha fazla betonlaşan, doğadan uzaklaşan yaşam alanlarına dönüştürmektedir. Bu değişim, şehir sakinlerinin doğayla temas etme, açık alanlarda vakit geçirme ve yeşil alanlara erişim ihtiyaçlarını daha da önemli hale getirmiştir. Kent yaşamının getirdiği yoğun tempo ve stres, bireyleri doğayla iç içe vakit geçirebilecekleri alternatif mekânlar aramaya yönlendirmektedir.

Bu bağlamda, millet bahçeleri, kentlerin içinde doğayla bütünleşmiş yaşam alanları olarak öne çıkmaktadır. Bu alanlar, sadece fiziksel çevreyi yeşillendirmekle kalmayıp aynı zamanda bireylerin ruhsal ve sosyal ihtiyaçlarını da karşılamayı hedeflemektedir. Yeşil alanların azalmasıyla birlikte ortaya çıkan ekolojik dengenin korunması ihtiyacı, millet bahçelerinin kent ekosistemine katkı sağlamasını da zorunlu kılmaktadır.

Millet bahçeleri, sundukları geniş olanaklarla bireylerin boş zamanlarını verimli ve keyifli bir şekilde değerlendirmelerine olanak tanımaktadır. Spor yapma, yürüyüş, bisiklet sürme, dinlenme, doğayla iç içe vakit geçirme ve sosyal etkileşim gibi çeşitli rekreasyonel faaliyetler için uygun ortamlar sunmaktadır. Bu alanlar aynı zamanda toplumun farklı kesimlerini bir araya getirerek sosyal bağları güçlendirmekte ve kent yaşamında bireylere nefes alabilecekleri alanlar sağlamaktadır.

Bu çalışmada, Muş ve Kocaeli illerinde bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini incelenmektedir. İki farklı coğrafi ve sosyo-kültürel yapıya sahip bu kentlerdeki millet bahçeleri ziyaretçilerin deneyim tercihleri açısından değerlendirilecektir. Çalışma, millet bahçelerinin kent yaşamındaki rolünü ve rekreasyon deneyimlerine katkısını ortaya koyarak, bu alanların gelecekte nasıl daha verimli kullanılabileceğine yönelik öneriler geliştirmeyi hedeflemektedir.

1.1. Kavramsal Çerçeve

Rekreasyon kavramı, Latince “recreatio” kelimesinden türeyen ve tazelenme, gelişim ve dönüşüm anlamını taşımaktadır (Metin vd., 2013). Genellikle bireylerin ve toplulukların serbest zamanlarını değerlendirmek, keyif almak ve rahatlamak amacıyla gerçekleştirdiği çeşitli etkinlikler olarak tanımlanır. Bu faaliyetler, katılımcıların kendi istekleri doğrultusunda seçtikleri ve hem dinlenmelerine hem de eğlenmelerine imkân tanıyan aktivitelerdir (Erşahin ve Çakar, 2024). Broadhurst’a göre (2001) rekreasyon, kişilerin boş zamanlarında katılım gösterdikleri, çeşitli yönleri olan, fiziksel, duygusal, sosyal ve bilişsel unsurlar içeren etkinliklerdir. Tütüncü ise (2012) rekreasyonu, bireylerin serbest ve boş zamanlarında doğal yaşam alanlarına zarar vermeden yaşam kalitelerini arttırmak için kendi istekleri ile gerçekleştirdikleri etkinlikleri ve birçok farklı disiplini içeren bir araştırma alanıdır. Rekreasyon faaliyetleri doğa ile bağlantılı olan ve bireylerin kendi faydasına yönelik olarak düzenlenen boş zaman faaliyetleridir (Kara vd., 2008). Rekreasyon faaliyetleri farklı yazarlarca çeşitli şekillerde sınıflandırılmaktadır. Genel olarak rekreasyon faaliyetleri etkinliklere katılım şekline (aktif-pasif) göre, milliyete (ulusal-uluslararası) göre, katılımcı sayısına (bireysel-grup) göre, fonksiyon

(ticari-sosyal-estetik-sağlık-fiziksel-sanatsal-kültürel turistik) göre sınıflandırılmıştır (Karaküçük, 2008; Karaküçük ve Akgöl, 2016; Hazar, 2003). Hacıoğlu ve diğerlerine göre (2009) ise, bazı rekreasyon etkinlikleri (golf, kayak, tv izlemek vb.) birden fazla sınıfa dahil olabildiği için kesin bir sınıflama yapmak zordur.

Hazar (1999) mekânsal rekreasyon faaliyetlerini açık ve kapalı alan rekreasyon faaliyetleri şeklinde sınıflandırmıştır. Açık alan rekreasyonu doğa ve katılımcı arasında bir etkileşimin olduğu, kişinin serbest zamanda gerçekleştirdiği ve fiziksel, ruhsal, sosyal ve sağlık çıkarları doğrultusunda gerçekleştirilen aktivitelerdir (Aylan ve Ardıç Yetiş, 2021). Plummer ise (2009) açık alan rekreasyonunu; “kişilerin hem birbirleri ile olan ilişkilerini hem de doğa ile olan etkileşimlerini inceleyen ve doğal ortamda gerçekleşen boş zaman etkinlikleri” şeklinde tanımlamıştır.

Bireylerin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarını gelir düzeyi, eğitim seviyesi ve meslek gibi sosyoekonomik durum başta olmak üzere (Bedir, 2020) yaş (Kunz ve Graham, 1996), cinsiyet (Henderson ve diğ., 1991), kültürel faktörler (Ertürk, 1972), kişisel ilgi ve motivasyon (Torkildsen, 2005) etkilemektedir.

Bahçeler, ortak kültürün açık alanlardaki yansımalarından biridir (Sağlık vd., 2019). Farsça kökenli “bahçe” kelimesi, “küçük bağ” anlamına gelmekte olup, genellikle meyve ve sebzelerin yanı sıra süs bitkileri, çiçekler ve şifalı otların yetiştirildiği, aynı zamanda doğal unsurların insan eliyle düzenlendiği alanlar olarak tanımlanmaktadır (Abdallah, 2024). TMMOB Peyzaj Mimarları Odası’na göre millet bahçeleri, Osmanlı bahçelerinden esinlenerek günümüz ve gelecek nesiller için yeniden şekillendirilmiş, halka açık yeşil alanlardır. Bu alanlar, geçmişin izlerini barındırırken, geleceğe yönelik olarak planlanmış olup, araştırma, koruma, üretim ve öğrenme gibi işlevlerin yanı sıra halkın eğitimine ve eğlencesine katkı sağlayan, aynı zamanda özel bitki koleksiyonlarını içinde barındıran kamusal mekânlar olarak değerlendirilmektedir (PMO, 2018). Millet bahçesi insanlara doğayla iç içe olma fırsatı sunmasının yanı sıra, rekreasyonel etkinliklerin gerçekleştirmesine olanak tanıyan alanlardır. Bu mekânlar aynı zamanda ülke ve şehrin tarihi ve sosyo-kültürel yapısını koruyan alanlardır (Yazıcı ve Akça Yılmaz, 2022).

Millet bahçeleri, bulundukları şehirlerin tarihi, kültürel ve coğrafi özellikleri göz önünde bulundurularak tasarlanmakta olup, ekonomik yapı, topografya, iklim koşulları, toprak yapısı ve bitki örtüsü gibi unsurlar dikkate alınarak planlanan geniş ölçekli kentsel yeşil alanlar arasında yer almaktadır. Halkın dinlenme, eğlenme ve spor gibi rekreasyonel aktivitelerini gerçekleştirebileceği bu alanlar, aynı zamanda bireylerin sosyal, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik düzenlenmiştir (Tekingündüz, 2021). Unutulmaya yüz tutmuş olan bu kavram kültürel miras ve kültürel peyzaj değerlerinin bir parçasıdır. Kamusal açık ve yeşil alan özelliği taşımaktadır (Derince Belediyesi, 2019). Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın yayınladığı Millet Bahçesi Rehberi’nde millet bahçeleri; halkın doğa ile buluşmasını sağlayan, rekreasyonel ihtiyaçları karşılayan, doğal afetlerde acil toplanma alanları

olarak kullanılan yeşil alanlar olarak tanımlanmıştır. Tarihte millet bahçesi kavramı ilk kez vilayet nizamnamesi ile adını duyurmuştur. İlk millet bahçesi olma özelliğini ise Taksim Millet Bahçesi taşımaktadır (Sağlık vd., 2019).

2018 yılında gündeme gelen millet bahçeleri ile kentlere estetik ve sürdürülebilir yeşil alanlar kazandırarak çevre sorunlarına karşı sağlıklı yaşam alanları oluşturulması hedeflenmektedir (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2020). 81 ilde 100 milyon metrekare millet bahçesinin yapımı hedeflenmekte ve 2018 yılından beri 237 adet millet bahçesi hizmete açılmıştır. 275 adet millet bahçesinin ise yapımı devam etmektedir (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Başkanlığı, 2024).

2. YÖNTEM

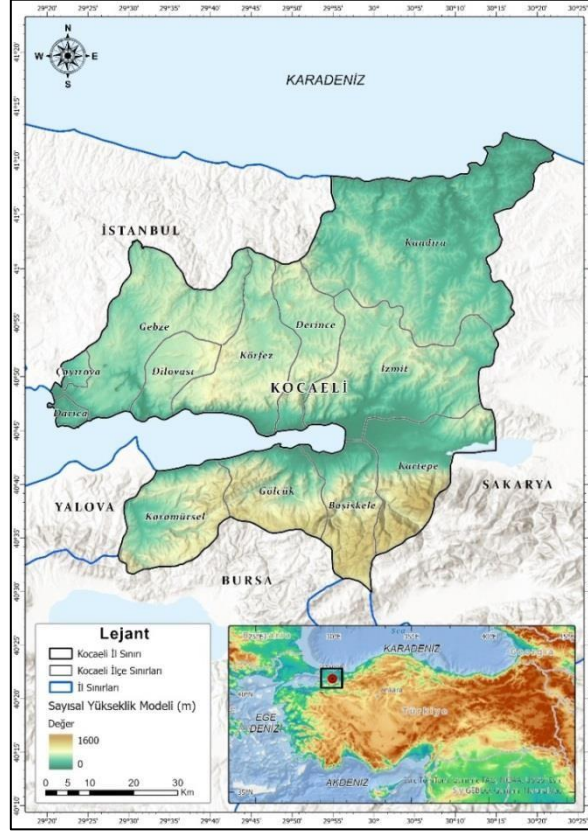
Bu araştırmada, betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Betimsel araştırma, mevcut bir olayı ya da durumu nicel verilerle (sayısal bilgilerle) veya nitel verilerle (bireysel ya da grup özelliklerini ortaya koyarak) inceleyen bir araştırma yöntemidir. Geçmişte veya günümüzde var olan olayları, olduğu gibi tanımlamayı amaçlar. Bu araştırma türünde, evren veya ondan seçilen tarafsız bir örneklem temel alınarak, incelenen konunun doğru bir şekilde betimlenmesi hedeflenir (Balcı, 2019).

Araştırmanın konusu, Kocaeli ve Muş illerinde bulunan millet bahçelerini ziyaret eden bireylerin rekreasyon deneyim tercihlerini analiz etmektir. Araştırma, katılımcıların rekreasyon deneyimlerini “Doğa”, “Fiziksel Fitness”, “Fiziksel Dinlenme”, “Yalnızlık”, “Kalabalıktan Uzaklaşma”, “Fiziksel Stres ve Gerginlikten Kaçış” ve “Aile ile Zaman Geçirme” gibi çeşitli alt boyutlar altında değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, katılımcıların millet bahçelerinde bulunma sebeplerini ve bu alanlarda gerçekleştirdikleri aktiviteleri anlamak için belirli maddeler içermektedir. Örneğin, katılımcılar doğaya yakın olma, doğanın kokusundan ve sesinden keyif alma, fiziksel egzersiz yapma, formda kalma gibi doğayla ve fiziksel fitness ile ilgili maddeler üzerinde değerlendirme yapmaktadırlar. Bunun yanı sıra, fiziksel olarak dinlenme, yalnız hissetmeme, şehir yaşamının stresinden kaçış, gürültüden uzaklaşma gibi deneyimlerin de ne derece tercih edildiği incelenmektedir. Ayrıca, kalabalık ortamlardan uzaklaşma, kişisel alan ve mahremiyet elde etme, aile ile kaliteli zaman geçirme gibi sosyalleşme ve kişisel rahatlık boyutları da araştırmanın odak noktaları arasında yer almaktadır. Bu boyutlar, millet bahçelerinin sosyal ve bireysel açıdan ne tür ihtiyaçlara yanıt verdiğini ve ziyaretçilerin bu alanlardan ne gibi beklentiler içinde olduklarını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Bu çalışmanın asıl amacı, Muş ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini incelemektir. Araştırma, Muş Millet Bahçesi ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini değerlendirerek, bu alanların kullanıcı gözündeki algısını ve bölgesel farklılıklarını ortaya koymayı hedeflemektedir. Araştırmada “Muş ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihleri nelerdir? sorusuna yanıt aramaktadır. Ayrıca araştırmaya dair aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir.

Muş, Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan etrafı yüksek dağlarla çevrili bir ildir. Muş doğudan Ağrı ve Bitlis, kuzeyden Erzurum, batıdan Bingöl, güneyden Diyarbakır, Batman ve Bitlis illeri ile çevrilidir. Şehrin toplam yüz ölçümü 8196 km²'dir (T.C. Muş Valiliği, 2024).

Harita 2: Kocaeli İli Konum Haritası

Kocaeli, Marmara Bölgesi'nin Çatalca-Kocaeli Bölümü'nde konumlanmış, Asya ile Avrupayı birleştiren yol kavşağında bulunan bir şehirdir. Doğudan Sakarya ili, batıdan Yalova ve İstanbul ili, İzmit Körfezi, Marmara Denizi, güneyden Bursa ili, kuzeyden ise Karadeniz ile çevrilidir. Bu ilin toplam yüzölçümü 3420 km²'dir (T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Kocaeli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024).

Araştırmanın evrenini Kocaeli ve Muş illerinde yaşayan ve millet bahçelerini en az bir kez ziyaret eden ve 18 yaş üstü, her meslekten ve eğitim seviyesinden kişiler oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında Krejcie ve Morgan (1970) tarafından kullanılan formülden yararlanılmıştır. Bu formüle göre %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ile gereken örneklem büyüklüğü yaklaşık olarak 384 kişi olarak hesaplanmıştır. Katılımcıların seçiminde olasılıklı olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler Google formlar kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama sürecinde eksiksiz ve doğru bir şekilde sorulara cevap veren Muş ilinden 198, Kocaeli ilinden 198 olmak üzere toplamda 396 kişi araştırmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Araştırmada ölçme aracı olarak Ayar ve diğerleri (2023) tarafından geliştirilen, 20 madde ve 7 alt boyuttan oluşan Rekreatyon Deneyim Tercihi ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek beşli Likert tipi bir

ölçektir ve mevcut araştırmada iç güvenirlilik katsayısı ölçeğin geneli için 0,82 olarak bulunmuştur. Gerçekleştirilen bu çalışmada ise Rekreasyon Deneyim Tercihi ölçeğinin geneli için iç güvenirlilik katsayısı 0,88 olarak hesaplanmıştır (Tablo 1). Ölçeğe dair geçerlilik katsayısının analizinde ise KMO Değeri kullanılmış ve örneklem yeterliliğ i değeri %95 düzeyinde 0,87 olarak bulunmuştur. Barlett's küresellik testinin sonucu $X^2(190) = 4424,185$; $p < 0,05$ olarak bulunmuş ve sonuç anlamlı düzeyde çıkmıştır (Tablo 2).

Tablo 1: Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğine Dair Güvenirlilik Analiz Sonuçları

Cronbach's Alpha Katsayısı	Cronbach's Alpha Standartlaştırılmış Öğelere Dayalı	N Değeri
,882	,901	20

Tablo 2: Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğine Dair Güvenirlilik Analiz Sonuçları

KMO ve Barlett's Testi		
Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliğ i		,875
	Yaklaşık Ki-Kare	4424,815
Barlett's Küresellik Testi	Serbestlik Derecesi	190
	Anlamlılık (p)	,000

Verilerin normal dağılım gösterdiğini belirlemek için +2 ile -2 arasındaki değ erler kabul edilebilir sınırlar içinde değ erlendirilir (George ve Mallery, 2010). Alternatif bir yaklaşıma göre ise, normal dağılımın sağlanması için değ erlerin -1,5 ile +1,5 aralığ ında olması yeterli görölmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerden ve verilerin basıklık çarpıklık değ erlerinin normal dağılım göstermesi sebebiyle parametrik testlerden yararlanılmıştır (Tablo 3).

Tablo 3: Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğine Ait Çarpıklık Ve Basıklık Değ erleri

Ölçek ve Alt Boyutları	N	X	ss.	Çarpıklık	Basıklık
REKREASYON DENEYİM TERCİHİ ÖLÇEĞ İ (TOPLAM)	396	157,4495	18,21336	,026	-,693
Doğ a	396	18,1641	1,95022	-,889	,497
Fiziksel Fitness	396	9,0328	1,11670	-1,030	1,360
Fiziksel Dinlenme	396	9,1540	1,04288	-,823	-,094
Yalnızlık	396	13,8207	3,45249	,081	-,617
Kalabalıktan Uzaklaşma	396	16,6490	2,48958	-,369	-,244
Fiziksel Stresten Kaçış	396	7,5379	2,14088	-,583	-,665
Aile ile Zaman Geçirme	396	8,7323	1,27252	-,851	,802

3. BULGULAR

3.1. Tanımlayıcı İstatistikler

Bu çalışıma katılımcıların rekreasyon tercihlerini belirlemek amacıyla gerç ekleştirilmiştir. Kocaeli ve Muş illerinde yaşayan kişiler bu çalışmanın ana kütesini oluşturmaktadır. Çalışıma toplamda 396 kişi ile gerç ekleştirilmiştir.

Tablo 4'te katılımcılara dair tanımlayıcı istatistiksel bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Demografik Bilgilerinin Dağılımları

MUŞ			KOCAELİ		
Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)	Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	169	85,4	Kadın	118	59,6
Erkek	29	14,6	Erkek	80	40,4
Toplam	198	100,0	Toplam	198	100,0
Medeni Durum	Frekans	Yüzde (%)	Medeni Durum	Frekans	Yüzde (%)
Evli	94	47,5	Evli	124	62,6
Bekâr	104	52,5	Bekâr	74	37,4
Toplam	198	100,0	Toplam	198	100,0
Yaş	Frekans	Yüzde (%)	Yaş	Frekans	Yüzde (%)
18-27	58	29,3	18-27	101	51,0
28-37	93	47,0	28-37	62	31,3
38-47	43	21,7	38-47	33	16,7
48-57	4	2,0	48-57	2	1,0
Toplam	198	100,0	Toplam	198	100,0
Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)	Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)
İlkokul	9	4,5	İlkokul	6	3,0
Lise	23	11,6	Lise	37	18,7
Önlisans	23	11,6	Önlisans	24	12,1
Lisans	126	63,6	Lisans	114	57,6
Lisansüstü	17	8,6	Lisansüstü	17	8,6
Toplam	198	100,0	Toplam	198	100,0
Meslek	Frekans	Yüzde (%)	Meslek	Frekans	Yüzde (%)
Öğrenci	12	6,1	Öğrenci	45	22,7
Öğretmen	96	48,5	Öğretmen	43	21,7
Spor eğitmeni	11	5,6	Spor eğitmeni	21	10,6
Memur	45	22,7	Memur	36	18,2
İşçi	22	11,1	İşçi	12	6,1
Çalışmıyor	2	1,0	Çalışmıyor	15	7,6
Diğer	10	5,1	Diğer	9	4,5
Toplam	198	100,0	Toplam	17	8,6

Tablo 4'te ilk olarak katılımcıların cinsiyet dağılımları değerlendirilmiştir. Muş'ta katılımcıların %85,4'ü kadın, %14,6'sı erkek iken; Kocaeli'de bu oran %59,6 kadın ve %40,4 erkektir. Bu durum Muş'ta kadın katılımcıların araştırmaya daha fazla ilgi gösterdiklerini göstermektedir. Muş'ta bekârların oranı %52,5 iken, evlilerin oranı %47,5'tir. Kocaeli'de ise evli katılımcılar %62,6 oranıyla çoğunluktadır. Yaş dağılımında Muş'ta en büyük yaş grubu %47 ile 28-37 yaş aralığında, Kocaeli'de ise %51 ile 18-27 yaş aralığındadır.

Katılımcıların eğitim düzeyleri değerlendirildiğinde, Muş'ta katılımcıların %63,6'sı lisans mezunu olup, en düşük oran ise %4,5 ile ilkokul mezunlarına aittir. Kocaeli'de de benzer şekilde lisans mezunları %57,6 oranında iken, ilkokul mezunlarının oranı %3'tedir. Meslek dağılımında Muş'ta katılımcıların %48,5'i öğretmen, %6,1'i öğrenci, %5,6'sı spor eğitmeni ve %1'i çalışmayan bireylerdir. Kocaeli'de ise %21,7'si öğretmen, %22,7'si öğrencidir. Spor eğitmenleri %10,6 oranında, çalışmayanlar ise %4,5 oranında yer almaktadır.

Tablo 5'te rekreasyon deneyim tercihi ölçeğine dair tanımlayıcı istatistiklere yer verilmiştir.

Tablo 5: Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğine Dair Tanımlayıcı İstatistikler

Sorular	Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği									
	Muş					Kocaeli				
	N	Min.	Max.	$\bar{X}$	ss.	N	Min.	Max.	$\bar{X}$	ss.
Doğa Alt Boyutu						Doğa Alt Boyutu				
S1	198	2,00	5,00	4,5152	,57642	198	2,00	5,00	4,5253	,64270
S2	198	3,00	5,00	4,6768	,47960	198	2,00	5,00	4,6414	,54976
S3	198	2,00	5,00	4,5707	,53559	198	1,00	5,00	4,5909	,60398
S4	198	1,00	5,00	4,3434	,69314	198	1,00	5,00	4,4646	,74470
Fiziksel Fitness Alt Boyutu						Fiziksel Fitness Alt Boyutu				
S5	198	1,00	5,00	4,4343	,62375	198	2,00	5,00	4,5404	,65755
S6	198	3,00	5,00	4,5202	,54920	198	1,00	5,00	4,5707	,62320
Fiziksel Dinlenme Alt Boyutu						Fiziksel Dinlenme Alt Boyutu				
S7	198	3,00	5,00	4,5455	,52882	198	2,00	5,00	4,5909	,57822
S8	198	3,00	5,00	4,5606	,52729	198	2,00	5,00	4,6111	,58342
Yalnızlık Alt Boyutu						Yalnızlık Alt Boyutu				
S9	198	1,00	5,00	2,9697	1,23366	198	1,00	5,00	3,2222	1,26696
S10	198	1,00	5,00	3,9848	,87537	198	1,00	5,00	3,9495	1,02133
S11	198	1,00	5,00	3,2374	1,18759	198	1,00	5,00	3,3990	1,24117
S12	198	1,00	5,00	3,2980	1,11159	198	1,00	5,00	3,5808	1,24674
S13	198	1,00	5,00	3,7424	1,01227	198	1,00	5,00	3,8636	1,07891
Kalabalıktan Uzaklaşma Alt Boyutu						Kalabalıktan Uzaklaşma Alt Boyutu				
S14	198	2,00	5,00	4,2475	,69397	198	2,00	5,00	4,3131	,70020
S15	198	1,00	5,00	4,2323	,77824	198	1,00	5,00	4,3333	,80607
S16	198	1,00	5,00	4,2374	,70475	198	2,00	5,00	4,3283	,68952
Fiziksel Stresten Kaçış Alt Boyutu						Fiziksel Stresten Kaçış Alt Boyutu				
S17	198	1,00	5,00	3,6566	1,11439	198	1,00	5,00	3,9343	1,05230
S18	198	1,00	5,00	3,5859	1,13558	198	1,00	5,00	3,8990	1,10371
Aile ile Zaman Geçirme Alt Boyutu						Aile ile Zaman Geçirme Alt Boyutu				
S19	198	1,00	5,00	4,4040	,61980	198	1,00	5,00	4,3535	,77149
S20	198	2,00	5,00	4,3485	,70154	198	1,00	5,00	4,3586	,73194

Kocaeli ve Muş illerindeki katılımcıların rekreasyon deneyim tercihleri, “Doğa”, “Fiziksel Fitness”, “Fiziksel Dinlenme”, “Yalnızlık”, “Kalabalıktan Uzaklaşma”, “Fiziksel Stresten Kaçış” ve “Aile ile Zaman Geçirme” olmak üzere 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Doğa alt boyutunda yer alan ikinci soruya verilen cevaplarda, Muş ($\bar{X}$ = 4,6768) ve Kocaeli ($\bar{X}$ = 4,6414) illerindeki katılımcıların puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Diğer yandan doğa alt boyutunda yer alan sorulara verilen cevaplarında ortalama puanları yüksektir bu ise, doğa aktivitelerinin her iki bölgede de tercih edildiğini göstermektedir. Fiziksel fitness alt boyutunda yer alan sorulara verilen puanların cevap ortalamaları da benzer şekilde her iki ilde yüksektir. Fiziksel dinlenme alt boyutunda da benzer eğilimler gözlemlenmiş olup, Muş’ta ($\bar{X}$ = 4,5606) ve Kocaeli’de ($\bar{X}$ = 4,6111) yüksek ortalama puanlar tespit edilmiştir.

Yalnızlık alt boyutunda yer alan onuncu soruya verilen cevapların ortalama puanları her iki ilde de yüksek çıkmıştır. Yalnızlık alt boyutu genel olarak değerlendirildiğinde Kocaeli’deki katılımcıların ($\bar{X}$ = 3,2222) Muş’takilere ($\bar{X}$ = 2,9697) göre daha yüksek puanlar verdiği gözlemlenmiştir. Bu durum, Kocaeli’de yalnız kalma ihtiyacının daha fazla olduğunu işaret edebilir. Kalabalıktan uzaklaşma alt boyutunda ise, her iki ilde de yüksek ortalamalar tespit edilmiştir ($\bar{X}$ Muş = 4,2475; $\bar{X}$ Kocaeli=4,3333).

Fiziksel stresten kaçış alt boyutunda, Kocaeli'deki katılımcıların ($\bar{X} = 3,9343$) Muş'takilerden ($\bar{X} = 3,6566$) daha yüksek ortalama puanlar vermesi, bu ihtiyacın Kocaeli'de daha baskın olduğunu göstermektedir. Son olarak, aile ile zaman geçirme alt boyutunda, Kocaeli ($\bar{X} = 4,4040$) ve Muş ($\bar{X} = 4,3586$) illerinde benzer ve yüksek ortalamalar tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, her iki bölgede de aile ile zaman geçirmenin önemli bir rekreasyon tercihi olduğunu ortaya koymaktadır.

3.2. Araştırmanın Hipotezlerine Dair Bulgular

Rekreasyon deneyim tercihleri ölçeği ve alt boyutlarına dair verilerin normal dağılım göstermesinden dolayı araştırmanın hipotezleri parametrik yöntemler ile test edilmiştir. İlk olarak araştırmanın birinci hipotezine yönelik cevabın bulunması amacı ile cinsiyetler arası farklılıkları incelemek amacıyla Bağımsız Örneklem T testi uygulanmış ve sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: Katılımcıların Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımsız Örneklem T Testi							
Ölçek ve Alt Boyutları	Cinsiyet	N	X	ss.	sd.	t	P
REKREASYON DENEYİM TERCİHI ÖLÇEĞİ (TOPLAM)	Kadın	287	158,0697	18,27974	394	1,100	,272
	Erkek	109	155,8165	18,01859			
Doğa	Kadın	287	18,1986	1,96622	394	,570	,569
	Erkek	109	18,0734	1,91343			
Fiziksel Fitness	Kadın	287	9,0348	1,10885	394	,058	,954
	Erkek	109	9,0275	1,14227			
Fiziksel Dinlenme	Kadın	287	9,1359	1,05064	394	-,562	,575
	Erkek	109	9,2018	1,02542			
Yalnızlık	Kadın	287	13,9024	3,45058	394	,764	,445
	Erkek	109	13,6055	3,46415			
Kalabalıktan Uzaklaşma	Kadın	287	16,7944	2,39964	394	1,892	,059
	Erkek	109	16,2661	2,68619			
Fiziksel Stresten Kaçış	Kadın	287	7,6028	2,14078	394	,979	,328
	Erkek	109	7,3670	2,14157			
Aile ile Zaman Geçirme	Kadın	287	8,7317	1,24925	394	-,016	,988
	Erkek	109	8,7339	1,33779			

Tablo 6'da yer alan rekreasyon deneyim tercihi genel puan ortalamaları değerlendirildiğinde, puanlar kadınlarda ($\bar{X} = 158,0697$) erkeklere ($\bar{X} = 155,8165$) göre daha yüksek çıkmıştır. Fakat puanlar arasındaki bu fark istatistiksel manada anlamlı bulunmamıştır ($t(394) = 1,100$; $p = ,272$).

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği alt boyutları incelendiğinde, doğa alt boyutu için kadınların ortalama puanı ($\bar{X} = 18,1986$), erkeklerin ortalama puanından ($\bar{X} = 18,0734$) daha yüksek bulunmuştur; ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($t(394) = ,570$; $p = ,569$). Fiziksel fitness alt boyutunda, kadınların ortalama puanı ($\bar{X} = 9,0348$) erkeklerden ($\bar{X} = 9,0275$) biraz daha yüksektir, fakat bu farkta istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t(394) = ,058$; $p = ,954$). Benzer şekilde, fiziksel

dinlenme alt boyutunda da cinsiyetler arasında da istatistiksel anlamda fark tespit edilmemiştir ($t(394) = -.562, p = .575$).

Yalnızlık alt boyutunda, kadınların ortalama puanı ($\bar{X} = 13,9024$) erkeklerin puanından ($\bar{X} = 13,6055$) yüksektir; fakat bu puan farkı istatistiksel açıdan anlamlı değildir ($t(394) = .764, p = .445$). Kalabalıktan uzaklaşma alt boyutunda, kadınların ortalama puanı ($\bar{X} = 16,7944$), erkeklerin puanından ($\bar{X} = 16,2661$) daha yüksek olmasına rağmen cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t(394) = 1,892, p = .059$). Fiziksel stresten kaçış alt boyutunda da cinsiyetler arası fark istatistiksel açıdan anlamlı değildir ($t(394) = .979, p = .328$). Son alt boyut olan aile ile zaman geçirme alt boyutunda da kadınlar ($\bar{X} = 8,7317$) ve erkekler ($\bar{X} = 8,7339$) arasında istatistiksel olarak belirgin bir anlam taşımamaktadır ($t(394) = -.016, p = .988$). Bu sonuçlar, kadın ve erkeklerde rekreasyon deneyim tercihlerinin benzer özellikler taşıdığını göstermektedir. Böylece araştırmanın birinci hipotezi doğrulanamamıştır.

Tablo 7’de, araştırmanın ikinci hipotezine yönelik olarak katılımcıların medeni durumlarına göre rekreasyon deneyim tercihlerinin Bağımsız Örneklem T testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 7: Katılımcıların Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Puanlarının Medeni Durum Değişkenine Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Bağımsız Örneklem T Testi							
Ölçek ve Alt Boyutları	Medeni Durum	N	X	ss.	sd.	t	P
REKREASYON DENEYİM TERCİHİ ÖLÇEĞİ (TOPLAM)	Bekâr	218	158,9220	17,70986	394	1,785	,075
	Evli	178	155,6461	18,70386			
Doğa	Bekâr	218	18,1881	1,93356	394	,270	,787
	Evli	178	18,1348	1,97551			
Fiziksel Fitness	Bekâr	218	9,0780	1,04214	394	,890	,374
	Evli	178	8,9775	1,20242			
Fiziksel Dinlenme	Bekâr	218	9,1514	1,07764	394	-,056	,955
	Evli	178	9,1573	1,00168			
Yalnızlık	Bekâr	218	14,0688	3,39012	394	1,586	,114
	Evli	178	13,5169	3,51305			
Kalabalıktan Uzaklaşma	Bekâr	218	16,9220	2,48653	394	2,430	,016*
	Evli	178	16,3146	2,45914			
Fiziksel Streten Kaçış	Bekâr	218	7,7752	2,06349	394	2,457	,014*
	Evli	178	7,2472	2,20314			
Aile ile Zaman Geçirme	Bekâr	218	8,5550	1,38098	394	-3,101	,002*
	Evli	178	8,9494	1,09065			

Bağımsız Örneklem T Testi sonuçları değerlendirildiğinde, bekar katılımcıların ($\bar{X} = 158,9220$) evli katılımcılara ($\bar{X} = 155,6461$) kıyasla toplam rekreasyon deneyim tercihi puanları yüksek olmasına rağmen ($t(394) = 1,785, p = .075$) bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Alt boyutlar incelendiğinde, doğa alt boyutunda bekâr ($\bar{X} = 18,1881$) ve evli ($\bar{X} = 18,1348$) katılımcılar arasında istatistiksel olarak anlamlılık bulunamamıştır ($t(394) = .270, p = .787$). Diğer yandan fiziksel fitness ($t(394) = .890, p = .374$) ve fiziksel dinlenme ($t(394) = -.056, p = .955$) alt boyutlarında da anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Yalnızlık alt boyutunda bekâr katılımcıların ortalama puanı ($\bar{X} = 14,0688$), evli katılımcılara ($\bar{X} = 13,5169$) göre daha yüksektir

($t(394) = 1,586$; $p = ,114$). Fakat bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir. Kalabalıktan uzaklaşma alt boyutunda ise bekâr katılımcılar ($\bar{X} = 16,9220$), evli katılımcılara ($\bar{X} = 16,3146$) göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek puan almışlardır ($t(394) = 2,430$, $p = ,016$). Fiziksel stresten kaçış alt boyutunda da benzer şekilde, bekâr katılımcıların ($\bar{X} = 7,7752$) evli katılımcılara ($\bar{X} = 7,2472$) göre daha yüksek puan aldığı ve bu farkın anlamlı olduğu görülmüştür ($t(394) = 2,457$, $p = ,014$). Aile ile zaman geçirme alt boyutunda ise evli katılımcılar ($\bar{X} = 8,9494$), bekâr katılımcılara ($\bar{X} = 8,5550$) göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek puan almışlardır ($t(394) = -3,101$, $p = ,002$). Sonuç olarak bu bulgular, medeni durumun bireylerin rekreasyonel tercihlerini etkileyebileceğini göstermektedir.

Tablo 8’de, araştırmanın üçüncü hipotezine yönelik olarak katılımcıların yaş gruplarına göre “Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği” ve alt boyutları için yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları yer almaktadır.

Tablo 8: Katılımcıların Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA)

Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA)							
Ölçek ve Alt Boyutları	Yaş	N	X	ss.	F	P	Anlamlı fark
REKREASYON DENEYİM TERCİHI ÖLÇEĞİ (TOPLAM)	18-27 yaş	159	159,1635	17,27289	1,461	,225	
	28-37 yaş	155	156,3613	18,21940			
	38-47 yaş	76	155,3816	18,96029			
	48-57 yaş	6	166,3333	29,53416			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Doğa	18-27 yaş	159	18,1698	1,95910	,733	,533	
	28-37 yaş	155	18,2968	1,86622			
	38-47 yaş	76	17,9079	1,91957			
	48-57 yaş	6	17,8333	3,86868			
	Toplam	396	18,1641	1,95022			
Fiziksel Fitness	18-27 yaş	159	9,1006	1,12055	,536	,658	
	28-37 yaş	155	8,9677	1,13629			
	38-47 yaş	76	9,0000	1,08321			
	48-57 yaş	6	9,3333	1,03280			
	Toplam	396	9,0328	1,11670			
Fiziksel Dinlenme	18-27 yaş	159	9,1761	1,09391	,276	,843	
	28-37 yaş	155	9,1677	,97247			
	38-47 yaş	76	9,1053	,98764			
	48-57 yaş	6	8,8333	2,04124			
	Toplam	396	9,1540	1,04288			
Yalnızlık	18-27 yaş	159	14,1195	3,44462	1,277	,282	
	28-37 yaş	155	13,5871	3,46558			
	38-47 yaş	76	13,5395	3,28407			
	48-57 yaş	6	15,5000	5,08920			
	Toplam	396	13,8207	3,45249			
Kalabalıktan Uzaklaşma	18-27 yaş (a)	159	16,9308	2,30333	3,417	,017*	c-d
	28-37 yaş (b)	155	16,4516	2,54107			
	38-47 yaş (c)	76	16,2763	2,68129			

	48-57 yaş (d)	6	19,0000	1,67332		
	Toplam	396	16,6490	2,48958		
Fiziksel Stresten Kaçış	18-27 yaş	159	7,7296	2,06135	,879	,452
	28-37 yaş	155	7,3742	2,23068		
	38-47 yaş	76	7,4342	2,04180		
	48-57 yaş	6	8,0000	3,09839		
	Toplam	396	7,5379	2,14088		
Aile ile Zaman Geçirme	18-27 yaş	159	8,7107	1,38411	,817	,485
	28-37 yaş	155	8,6710	1,22267		
	38-47 yaş	76	8,8553	1,12788		
	48-57 yaş	6	9,3333	1,21106		
	Toplam	396	8,7323	1,27252		

Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları değerlendirildiğinde, toplam Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği puanları açısından, yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F = 1,461$, $p = ,225$). Ölçeğe dair alt boyutlar incelendiğinde, “Doğa” ($F = 0,733$, $p = ,533$), “Fiziksel Fitness” ($F = 0,536$, $p = ,658$), “Fiziksel Dinlenme” ($F = 0,276$, $p = ,843$), “Yalnızlık” ($F = 1,277$, $p = ,282$), “Fiziksel Stresten Kaçış” ($F = 0,879$, $p = ,452$) ve “Aile ile Zaman Geçirme” ($F = 0,817$, $p = ,485$) alt boyutları ile yaş grupları istatistiksel olarak kayda değer fark saptanamamıştır. Fakat, “Kalabalıktan Uzaklaşma” alt boyutu ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu sonucuna varılmıştır ($F = 3,417$, $p = ,017$). Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacı ile Tamhane testi uygulanmıştır. Anlamlı farklılığın, 28-37(c) yaş grubuyla 48-57 (d) yaş grubu arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9’da, araştırmanın dördüncü hipotezine yönelik olarak katılımcıların meslek gruplarına göre “Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği” ve alt boyutlarına ilişkin Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları yer almaktadır.

Tablo 9: Katılımcıların Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Puanlarının Meslek Değişkenine Göre Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA)

Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA)							
Ölçek ve Alt Boyutları	Meslek	N	X	ss.	F	P	Anlamlı farklılık
REKREASYON DENEYİM TERCİHİ ÖLÇEĞİ	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	2,855	,006*	b-c
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			

(TOPLAM)	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Doğa	Öğrenci	57	158,2105	17,41893	1,828	,081	
	Öğretmen	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni	47	164,8936	16,94907			
	Memur	71	157,0986	17,68951			
	Ev Hanımı	11	168,0909	18,23982			
	İşçi	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor	11	162,0000	21,13291			
	Diğer	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Fiziksel Fitness	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	3,218	,003*	c-a
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			c-b
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			c-d
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			c-f
	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Fiziksel Dinlenme	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	3,085	,004*	c-a
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			c-b
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			c-d
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			c-f
	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Yalnızlık	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	2,631	,011*	g-h
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			
	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			

	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Kalabalıktan Uzaklaşma	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	2,495	,016*	g-h
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			
	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Fiziksel Stresten Kaçış	Öğrenci (a)	57	158,2105	17,41893	2,905	,006*	e-b e-d e-h
	Öğretmen (b)	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni (c)	47	164,8936	16,94907			
	Memur (d)	71	157,0986	17,68951			
	Ev Hanımı (e)	11	168,0909	18,23982			
	İşçi (f)	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor (g)	11	162,0000	21,13291			
	Diğer (h)	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			
Aile ile Zaman Geçirme	Öğrenci	57	158,2105	17,41893	1,222	,289	
	Öğretmen	135	154,3111	18,16897			
	Spor Eğitmeni	47	164,8936	16,94907			
	Memur	71	157,0986	17,68951			
	Ev Hanımı	11	168,0909	18,23982			
	İşçi	37	158,6757	19,21668			
	Çalışmıyor	11	162,0000	21,13291			
	Diğer	27	151,6296	16,61822			
	Toplam	396	157,4495	18,21336			

Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları değerlendirildiğinde, toplam rekreasyon deneyim tercihi ölçeği puanları ile meslek grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuş ($F = 2,855$, $p = ,006$) ve özellikle anlamlı farklılığın öğretmenler ile spor eğitmenleri arasında olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlar değerlendirildiğinde, “Doğa” alt boyutu ile meslek grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F = 1,828$, $p = ,081$). Fakat, “Fiziksel Fitness” ($F = 3,218$, $p = ,003$), “Fiziksel Dinlenme” ($F = 3,085$, $p = ,004$), “Yalnızlık” ($F = 2,631$, $p = ,011$), “Kalabalıktan Uzaklaşma” ($F = 2,495$, $p = ,016$) ve “Fiziksel Stresten Kaçış” ($F = 2,905$, $p = ,006$) alt boyutları ile meslek grupları arasında istatistiksel manada anlamlı farklar olduğu sonucuna varılmıştır. Anlamlı farklılıkların öğretmenler, spor eğitmenleri, işçiler ve ev hanımları gibi gruplar arasında olduğu gözlemlenmiştir. Diğer yandan “Aile ile Zaman Geçirme” alt boyutu ile meslek grupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F = 1,222$, $p = ,289$). Bu sonuçlar, meslek gruplarının bazı rekreasyon deneyim tercihlerini anlamlı şekilde etkileyebileceğini göstermektedir.

Tablo 10’da, araştırmanın beşinci hipotezine y6nelik olarak katılımcıların eēitim d6zeylerine g6re “Rekreasyon Deneyim Tercihi 6l6ēēi” ve alt boyutlarına ilişkin Tek Fakt6rl6 Varyans Analizi (ANOVA) sonuēları yer almaktadır.

Tablo 10: *Katılımcıların Rekreasyon Deneyim Tercihi 6l6ēēi Puanlarının Eēitim Seviyesi Deēiřkenine G6re Tek Fakt6rl6 Varyans Analizi (ANOVA)*

Tek Fakt6rl6 Varyans Analizi (ANOVA)						
6l6ek ve Alt Boyutları	Eēitim Seviyesi	N	X	ss.	F	P
REKREASYON DENEYİM TERCİHİ 6L6Eēİ (TOPLAM)	İlkokul	15	152,2667	20,79995	,600	,663
	Lise	60	156,8167	18,02305		
	6n lisans	47	160,0213	19,82147		
	Lisans	240	157,6083	17,71853		
	Lisans6st6	34	156,1765	18,99357		
	Toplam	396	157,4495	18,21336		
Doēa	İlkokul	15	17,4667	2,38647	2,142	,075
	Lise	60	17,6833	1,93532		
	6n lisans	47	18,0851	2,22466		
	Lisans	240	18,3667	1,85424		
	Lisans6st6	34	18,0000	1,90693		
	Toplam	396	18,1641	1,95022		
Fiziksel Fitness	İlkokul	15	8,8000	1,08233	,646	,630
	Lise	60	9,0500	,94645		
	6n lisans	47	8,8511	1,25072		
	Lisans	240	9,0875	1,09231		
	Lisans6st6	34	8,9706	1,38138		
	Toplam	396	9,0328	1,11670		
Fiziksel Dinlenme	İlkokul	15	8,8000	1,14642	1,338	,255
	Lise	60	9,0333	1,08872		
	6n lisans	47	8,9787	1,13232		
	Lisans	240	9,2333	1,01234		
	Lisans6st6	34	9,2059	,97792		
	Toplam	396	9,1540	1,04288		
Yalnızlık	İlkokul	15	13,4000	3,39748	,755	,555
	Lise	60	14,1500	3,69528		
	6n lisans	47	14,4681	3,50683		
	Lisans	240	13,6708	3,35051		
	Lisans6st6	34	13,5882	3,71824		
	Toplam	396	13,8207	3,45249		
Kalabalıktan Uzaklaşma	İlkokul	15	15,7333	2,65832	,951	,434
	Lise	60	16,5667	2,55361		
	6n lisans	47	17,1064	2,28639		
	Lisans	240	16,6583	2,48003		
	Lisans6st6	34	16,5000	2,64289		
	Toplam	396	16,6490	2,48958		
	İlkokul	15	7,3333	2,31969	1,379	,240
	Lise	60	7,5000	2,30328		

Fiziksel Stresten Kaçış	Ön lisans	47	8,2128	1,87589		
	Lisans	240	7,4250	2,14012		
	Lisansüstü	34	7,5588	2,06253		
	Toplam	396	7,5379	2,14088		
Aile ile Zaman Geçirme	İlkokul	15	9,2000	,94112	,949	,436
	Lise	60	8,8500	1,05485		
	Ön lisans	47	8,6170	1,55414		
	Lisans	240	8,7250	1,26731		
	Lisansüstü	34	8,5294	1,35368		
	Toplam	396	8,7323	1,27252		

Tek Faktörlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları değerlendirildiğinde, toplam rekreasyon deneyim tercihi ölçeği puanları ile eğitim düzeyleri arasında kayda değer bir fark bulunamamıştır ($F = 0.600$, $p = .663$). Alt boyutlar incelendiğinde, “Doğa” ($F = 2,142$, $p = .075$), “Fiziksel Fitness” ($F = 0,646$, $p = .630$), “Fiziksel Dinlenme” ($F = 1,338$, $p = .255$), “Yalnızlık” ($F = 0,755$, $p = .555$), “Kalabalıktan Uzaklaşma” ($F = 0,951$, $p = .434$), “Fiziksel Stresten Kaçış” ($F = 1,379$, $p = .240$), ve “Aile ile Zaman Geçirme” ($F = 0,949$, $p = .436$) alt boyutları ile eğitim düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, eğitim düzeyinin genel olarak rekreasyon deneyim tercihleri ve ilgili alt boyutlar üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığını göstermekte ve araştırmanın beşinci hipotezinin doğrulanmadığını göstermektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amacı, Muş ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini incelemektir. Araştırma, Muş Millet Bahçesi ve Kocaeli’de bulunan millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini değerlendirerek, bu alanların kullanıcı gözündeki algısını ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu çalışmada, istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulguların yorumlanmasına ve literatürdeki benzer çalışmalar ile tartışılmaya yer verilmiştir.

Ayrıca bu çalışma Marmara ve Doğu Anadolu Bölgesi’nde bulunan Kocaeli ve Muş illerinde millet bahçelerini ziyaret eden kişilerin rekreasyon deneyim tercihlerini karşılaştırması bakımından literatürdeki diğer çalışmalardan farklılaşmaktadır.

Araştırmada kullanılan Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğindeki doğa, fiziksel dinlenme, fiziksel fitness, kalabalıktan uzaklaşma ve aile ile zaman geçirme alt boyutunda Muş ve Kocaeli illerinin her ikisinde de puanların yüksek ve ortalamalarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Yalnızlık alt boyutunda ise değerlendirildiğinde Kocaeli’deki katılımcıların Muş’takilere göre daha yüksek puanlar verdiği gözlemlenmiştir. Bu durum, Kocaeli’de yalnız kalma ihtiyacının daha fazla olduğunu işaret edebilir. Kocaeli’deki katılımcıların Muş’taki katılımcılara kıyasla fiziksel stresten kaçma alt boyutuna verdikleri puan ortalamaları daha yüksektir.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği ve alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel

olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Konu ile ilgili literatür değerlendirildiğinde, Kurar ve Baltacı (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmada katılımcıların boş zamanı değerlendirme alışkanlıkları cinsiyete göre farklılık göstermemektedir. Akkuş ve Yordam'ın (2021) gerçekleştirdikleri araştırmada da katılımcıların rekreasyonel deneyim tercihleri ile cinsiyetler açısından fark bulunmamıştır. İncelenen araştırmaların bulguları, araştırmamızın sonuçlarıyla tutarlıdır.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği toplam puanı, doğa, fiziksel fitness, fiziksel dinlenme ve yalnızlık alt boyutları ile medeni durum arasında anlamlı fark bulunmaz iken, kalabalıktan uzaklaşma ve fiziksel streten kaçış alt boyutlarında bekâr katılımcıların evli katılımcılardan ortalama puanları istatistiksel manada anlamlıdır. Aile ile zaman geçirme alt boyutu puan ortalamaları ise evli katılımcılarda anlamlı olarak daha yüksektir. Güven ve diğerleri (2021) tarafından pandemi döneminde boş zamanı değerlendirme davranışlarının cinsiyet değişkenine göre incelendiği araştırmada kadınların medeni durumları ile boş zamanı değerlendirme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunurken, erkeklerin medeni durumları ile boş zamanı değerlendirme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanamamıştır. Başarangil ve diğerleri (2016) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada da rekreasyonel etkinlik tercihlerinin medeni durum değişkenine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuçlar, araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği toplam puanı, doğa, fiziksel fitness, fiziksel dinlenme, yalnızlık, fiziksel streten kaçış ve aile ile zaman geçirme alt boyutları ile yaş değişkeni arasında anlamlı fark bulunmaz iken, kalabalıktan uzaklaşma alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sezer ve Akova'nın 2016 yılında gerçekleştirdiği araştırmada, açık hava rekreasyon faaliyetlerine verilen önem ile yaş arasında anlamlı bir fark tespit edilirken, katılımcıların rekreasyon faaliyetlerine katılım sıklığında herhangi bir farklılık belirlenmemiştir. Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği toplam puanları, fiziksel fitness, fiziksel dinlenme, yalnızlık, kalabalıktan uzaklaşma, fiziksel streten kaçış alt boyutları ile meslek grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Fakat doğa ve aile ile zaman geçirme alt boyutları ile meslek grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanamamıştır. Yine Başarangil ve diğerleri (2016) tarafından gerçekleştirilen çalışmada rekreasyonel etkinlik tercihlerinin meslek değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna varılmıştır. Kızılkoca (2023) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise çalışma durumu ile rekreasyon deneyim tercihi ölçeği ve alt boyutları açısından bir fark bulunamamıştır.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği toplam puanları ve alt boyutları ile eğitim seviyesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuç, bireylerin rekreasyon tercihleri eğitime bağlı olarak değişim göstermemekte, bu alanda farklı eğitim seviyesine sahip bireylerin benzer tercihleri olabileceğini ortaya koymaktadır. Elde dilen sonuçların analizi doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Araştırmada evli katılımcıların aileleri ile birlikte zaman geçirme boyutundan yüksek puan almaları bu alanlara olan ihtiyacın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Buna göre, bireylerin aileleri ile birlikte zaman geçirebilecekleri alanlar (piknik alanları, oyun parkları vb.) arttırılabilir.
- Halkın her kesimine hitap edebilecek sosyokültürel etkinlikler (konserler, atölye çalışmaları, sanat etkinlikleri vb.) düzenlenebilir.
- Afişler, sosyal medya kampanyaları ve yerel medya araçları kullanılarak millet bahçelerinin tanınırlığı arttırılabilir.
- Millet bahçeleri yerel halkın kolayca ulaşabileceği bir lokasyona kurulabilir ve toplu taşıma olanakları geliştirilebilir.
- Fiziksel dinlenme ve fitness alt boyutlarında yüksek puanlar elde edilmesi bu alanlara olan ihtiyacı göstermektedir. Açık hava spor aletleri, yürüyüş ve koşu parkurları gibi olanaklar arttırılabilir.
- Kocaeli’de yalnız kalma ihtiyacının fazla olduğu görölmüştür. Bu doğrultuda bireylerin yalnız vakit geçirebilecekleri özel mekânlar, gölet kenarları ve izole yürüyüş parkurları gibi seçenekler geliştirilebilir.
- Kullanıcı geri bildirimleri alınarak millet bahçelerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi yapılabilir.

Beyan

Makalenin tüm yazarlarının makale sürecine verdikleri katkı eşittir. Yazarların bildirmesi gereken herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Bu çalışmanın etik izni Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörlüğü etik kurulu tarafından 25.06.2024 tarihli ve E-26428519-050.99-130455 sayılı karar ile kabul edilmiştir.

Kaynakça

- Abdallah, M. B. (2024). *Millet Bahçelerinin Kentsel Açık Yeşil Alan Planlama ve Tasarım Kriterlerine Göre Değerlendirilmesi: ankırı Devlet Bahçeli Parkı örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Çankırı.
- Akkuş, ., & Yordam, S. (2021). Rekreasyon Deneyimi, Memnuniyet Ve evreye Duyarlı Davranış İlişkisi: Horma Kanyonu Örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 8(1), 15-28.
- Ayar, H., Ayyıldız Durhan, T., & Karaküçük, S. (2023). Recreation Experience Preference Scale Validity and Reliability Study. *Research in Sport Education and Sciences*, 25(2), 30-34.
- Aylan, F. K., & Ardiç Yetiş, ř. (2021). Açık Alan Rekreasyon Faaliyetlerinin Destinasyon Kıyaslaması Bağlamında İncelenmesi: Nevşehir - Konya İllerinin Karşılaştırılması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(79), 1279-1297.
- Balcı, A. (2019). Eğitimsel Araştırmanın Eğitimsel Sorunların özümüne Uygulanması. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 22(1), 411-420. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000868
- Başarangil, İ., Altunel M. C., & Tokath, C. (2016). Trakya Bölge Halkının Destinasyon Yönelimlerindeki Rekreasyonel Etkinlik Tercihlerinin Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 4(4), 39-56.
- Bedir, F. (2020). *Stresin Üstesinden Gelmede Boş Zaman (Rekreasyon) İnanışları Ve Stratejileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Broadhurst, R. (2001). *Managing Environments for Leisure and Recreation*. GBR. Routledge Publishing, London.

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2020). Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, *Millet Bahçeleri Rehberi*, Ankara.
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (2024, Nisan 16). Millet bahçeleri yaza hazır. <https://csb.gov.tr/millet-bahceleri-yaza-hazir-bakanlik-faaliyetleri-40072>
- Derince Belediyesi (2019). *Kocaeli İli, Derince İlçesi, Çınarlı Mahallesi, 4968 Ada, 1 Parselde, "Millet Bahçesi" Kullanımına Yönelik 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Açıklama Raporu*. <https://webdosya.csb.gov.tr/db/kocaeli/duyurular/ilan-ve-aski--8230-16623-20190131110609.pdf>.
- Erşahin, E., ve Çakar, İ. (2024). Dijital İletişim Araçlarının Rekreasyon Alanları Tercihine Etkisi: Sakarya Örneği. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 43-60. <https://doi.org/10.52272/srad.1523310>
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken Tepe Yayını.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Güven, E. Ö., Çay, A., Özavcı, R., & Korkutata, A. (2021). Pandemi Döneminde Boş Zamanı Değerlendirme Davranışlarının Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 2017-2035.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A., & Dinç, Y. (2009). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi Örnek Animasyon Uygulamaları*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Hazar, A. (1999). *Turizm İşletmelerinde Animasyon*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Hazar, A. (2003). *Rekreasyon ve Animasyon* (2. Baskı). Ankara: Detay Yayınları.
- Henderson, K., Bialeschki, D. (1991). A Sense of Entitlement to Leisure as Constraint and Empowerment for Women. *Leisure Sciences*, 12: 51-65.
- Kara, F., Demirci, A., & Kocaman, S. (2008). Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma: İstanbul'un Açık Rekreasyon Alanlarının Değerlendirilmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 18, 76 -95.
- Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karaküçük, S., & Akgül, B. M. (2016). Ekorekreasyon (Rekreasyon ve Çevre). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kızılkoca, M. (2023). Üniversite Öğrencilerinin Aile Aidiliyeti ve Rekreasyon Deneyim Tercihlerinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 612-624.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Kunz, J.L. ve Graham, K. (1996). Life Coursechanges in Alcoholconsumption in Leisure Activities of Men and Women. *Journal of Drug*, 26: 805-827.
- Kurar, İ., & Baltacı, F. (2015). Halkın Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Alanya Örneği. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(Special Issue 2), 39-52. <https://doi.org/10.14486/IJSCS177>
- Metin, T. C., Kesici, M., & Kodaş, D. (2013). Rekreasyon Olgusuna Akademisyenlerin Yaklaşımları. *Journal of Yaşar University*, 30(8), 5021-5048.
- Plummer, R. (2009). *Outdoor recreation*. New York: Routledge.
- PMO (2018). TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Millet Bahçeleri Sonuç Bildirgesi <https://www.peyzajmimoda.org.tr/icerik/millet-bahceleri-sonuc-bildirgesi-yayinlandi-6692> adresinden 23.12.2024 tarihinde alındı.
- Sağlık, A., Kelkit, A., Temiz, M., Sağlık, E., Bayrak, M. İ. (2019). Millet Bahçesi Kavramı: Kahramanmaraş İli Örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3. Uluslararası Bati Asya Turizm Araştırmaları Kongresi Özel Sayısı, 11-30.
- Sezer, B., & Akova, O. (2016). Kent Sakinlerinin Rekreasyon Tercihleri, Rekreasyon Alanlarının Algılanan Değeri Ve Gerçek Kullanımı Arasındaki İlişki. *Trakya Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 5(2), 94-115.
- T.C. Muş Valiliği (2024, 10 Haziran), *Coğrafi yapı*. <http://www.mus.gov.tr/cografi-yapi-mus> adresinden alındı.
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Kocaeli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü (2024, 10 Haziran), *Demografik yapı*. <https://kocaeli.tarimorman.gov.tr/Menu/24/Demografik-Yapi> adresinden alındı.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Boston: Allyn
- Tekingündüz, Ö. (2021). *Kentsel Yeşil Alanların Biyoçeşitlilik Açısından İncelenmesi; İstanbul Millet Bahçeleri Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and Recreation Management*. London: Routledge.
- Tütüncü, Ö. (2012). Rekreasyon ve Rekreasyon Terapisinin Yaşam Kalitesindeki Rolü. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2), 248-252.
- Yazıcı, K., & Akça Yılmaz, Ş. B. (2022). *Türkiye'de Kamusal Bir Mekân; Millet Bahçeleri*. Kübra Yazıcı (Ed.). Peyzaj Mimarlığı Çalışmalarında Güncel Yaklaşımlar I içinde (ss. 25-46). Ankara: İksad Yayınları.

Extended Abstract

Today, the rapid increase in urbanization, the transformation of cities into a reinforced concrete structure and the intense pace of life have further strengthened people's desire to be in touch with nature. Public gardens have assumed the role of green corridors for people living in cities that provide breathing spaces. In addition to these, public gardens aim to increase social welfare as well as the need for green space. These areas, which provide opportunities for various recreational activities, play an important role in meeting the needs of individuals such as relaxation, doing sports and social interaction.

The concept of recreation derives from the Latin word "recreatio" and means refreshment, development and transformation (Metin et al., 2013). According to Broadhurst (2001), recreation is activities that people participate in during their free time, which have various aspects and include physical, emotional, social and cognitive elements. Tütüncü (2012) defines recreation as a field of research that includes activities that individuals voluntarily carry out in their free and leisure time to increase their quality of life without harming natural habitats and many different disciplines. Recreational activities are leisure activities that are connected to nature and organized for the benefit of individuals (Kara et al., 2008). Recreational activities are classified in various ways by different authors. In general, recreational activities are classified according to the type of participation in the activities (active-passive), according to nationality (national-international), according to the number of participants (individual-group), and according to function (commercial-social-aesthetic-health- physical-artistic-cultural touristic) (Karaküçük, 2008; Karaküçük and Akgül, 2016; Hazar, 2003). According to Hacıoğlu et al. (2009), it is difficult to make a definitive classification because some recreational activities (golf, skiing, watching TV, etc.) can be included in more than one class. In addition to providing people with the opportunity to be in touch with nature, public gardens are areas that allow recreational activities to be carried out. These spaces are also areas that protect the historical and socio-cultural structure of the country and the city (Yazıcı and Akça Yılmaz, 2022). This concept, which is on the verge of being forgotten, is a part of cultural heritage and cultural landscape values. It has the characteristics of public open and green areas (Derince Municipality, 2019). In the Public Garden Guide published by the Ministry of Environment and Urbanization, public gardens are defined as green areas that enable the public to meet nature, meet recreational needs, and are used as emergency assembly areas in natural disasters. The concept of public gardens first made its name in history with the provincial regulation. Taksim Public Garden has the distinction of being the first public garden (Sağlık et al., 2019). Public gardens, which came to the agenda in 2018, aim to create healthy living spaces against environmental problems by providing aesthetic and sustainable green areas to cities (Ministry of Environment and Urbanization, 2020). The construction of 100 million square meters of public gardens is targeted in 81 provinces and 237 public gardens have been opened since 2018. The construction of 275 public gardens is ongoing (Presidency of Environment, Urbanization and Climate Change, 2024).

The subject of the research is to analyze the recreation experience preferences of individuals visiting public gardens in Kocaeli and Muş provinces. The research aims to evaluate the recreation experiences of the participants under various sub-dimensions such as "Nature", "Physical Fitness", "Physical Rest", "Loneliness", "Getting Away from the Crowd", "Escape from Physical Stress and Tension" and "Spending Time with Family".

The scale includes certain items to understand the reasons for the participants to be in public gardens and the activities they perform in these areas. For example, the participants evaluate items related to nature and physical fitness such as being close to nature, enjoying the smell and sound of nature, doing physical exercise, and staying in shape. In addition, the degree to which experiences such as physical rest, not feeling lonely, escaping from the stress of city life, and getting away from noise are preferred is examined. In addition, socialization and personal comfort dimensions such as getting away from crowded environments, gaining personal space and privacy, and spending quality time with family are among the focal points of the research. These dimensions aim to reveal what kind of needs public gardens meet in social and individual terms and what kind of expectations visitors have from these areas. The main purpose of this study is to examine the recreation experience preferences of people visiting public gardens in Muş and Kocaeli. The research evaluates the recreation experience preferences of people visiting the public gardens in Muş and Kocaeli, and aims to determine the perception of these areas in the eyes of the users and regional differences. The research seeks an answer to the question "What are the recreation experience preferences of people visiting the public gardens in Muş and Kocaeli?" In addition, the following hypotheses were developed for the research.

H1: There is a significant difference between the recreation experience preference scale and its sub-dimensions according to the gender variable.

H2: There is a significant difference between the recreation experience preference scale and its sub-dimensions according to the marital status variable.

H3: There is a significant difference between the recreation experience preference scale and its sub-dimensions according to the age variable.

H4: There is a significant difference between the recreation experience preference scale and its sub-dimensions according to the occupation variable.

H5: There is a significant difference between the recreation experience preference scale and its sub-

dimensions according to the education level variable.

This study is important in terms of guiding local governments and planners by revealing how public gardens are perceived by users and which recreation experiences are preferred. In addition, by comparatively analyzing two regions with different geographical and socio-economic characteristics, such as Muş and Kocaeli, it has the potential to present strategic suggestions for a more user-oriented and sustainable planning of public gardens by revealing the similarities and differences between the reasons for preferring public gardens. This will contribute to increasing social welfare and increasing people's interest in recreational areas.

The research was conducted in the provinces of Muş and Kocaeli. The universe of the research consists of people living in the provinces of Kocaeli and Muş who have visited public gardens at least once and who are over the age of 18, from all professions and education levels. The formula used by Krejcie and Morgan (1970) was used in calculating the sample size. According to this formula, the required sample size was calculated as approximately 384 people with a 95% confidence level and a 5% margin of error. Purposive sampling, one of the non-probability sampling methods, was used in the selection of participants. Data were collected using Google forms. A total of 396 people, 198 from Muş and 198 from Kocaeli, who answered the questions completely and accurately during the data collection process, constitute the sample group of the study.

The Recreation Experience Preference scale, consisting of 20 items and 7 sub-dimensions developed by Ayar et al. (2023), was used as a measurement tool in the study. Descriptive statistics and parametric tests were used in the analysis of the data due to the normal distribution of the kurtosis and skewness values of the data.

The study examined whether recreation experience preferences differed according to demographic variables such as gender, marital status, age, occupational group and education level. Although women had higher recreation experience scores than men in terms of the gender variable, this difference was not found to be statistically significant. In terms of sub-dimensions, it was determined that there was no significant difference between women and men in terms of nature, physical fitness, physical rest, loneliness, getting away from the crowd, escaping physical stress and spending time with family. These findings show that the recreation experience preferences of women and men are largely similar.

When examined in terms of marital status, it was observed that single individuals had higher recreation experience scores than married individuals, but this difference was not statistically significant. However, it was determined that single individuals scored significantly higher in terms of "getting away from the crowd" and "escape from physical stress" in the sub-dimensions, while married individuals scored higher in terms of "spending time with family". These results show that marital status may be effective in certain recreation preferences. Although there was no significant difference between the general scores in terms of the age variable, a significant difference was found between age groups in the "getting away from the crowd" dimension. It was observed that individuals in the 28-37 age group received higher scores than those in the 48-57 age group. In terms of occupational group, recreation experience preference scores showed a significant difference between occupational groups. Significant differences were found especially between teachers and sports instructors, and significant differences were found in the sub-dimensions of physical fitness, physical rest, loneliness, getting away from the crowd, and escaping from physical stress. These differences were observed especially among teachers, sports instructors, workers, and housewives. In terms of education level, it was determined that there was no statistically significant difference between the general recreation experience preference scores and sub-dimensions. This situation shows that education level is not a determining factor in recreation experience preferences.

In general, the research findings indicate that gender does not create a significant difference in recreation experience preferences. However, marital status, age, and occupational group may cause significant differences in certain sub-dimensions. Additionally, education level was found to have no significant effect on recreation preferences.

The research findings reveal that recreation areas should be diversified according to the different needs of individuals. Especially the need of married individuals to spend time with their families requires the increase of family-friendly spaces such as picnic areas and playgrounds. In addition, organizing sociocultural activities can attract different segments of society to public gardens and turn these areas into centers that increase social interaction. Posters, social media campaigns and local media tools should be used effectively to increase the recognition of public gardens. In addition, locating public gardens in easily accessible locations and developing public transportation facilities can increase usage rates. Considering the high demand for physical rest and fitness areas, opportunities such as outdoor sports equipment, walking and running tracks should be increased. It has been determined that the need for solitude is high in Kocaeli, and individual rest areas such as pond edges and isolated walking tracks should be created. Finally, public gardens can be made more functional by regularly receiving user feedback. The implementation of these suggestions will contribute to the development of public gardens as sustainable and versatile recreational areas that appeal to all segments of society.